

Ympäristöministeriö

VN/7447/2025

Kirkkonummen kunnan lausunto luonnoksesta asetukseksi maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta.

Kirkkonummen kunta pitää esitettyjä muutoksia maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetukseen (311/2024) ja sen liitteisiin hyvinä ja asiaa selkeyttävinä. Kirkkonummen kunta haluaa huomauttaa muutamista puutteista liitteen 4. merkinnöissä.

Huomioita yleiskaavamerkinnöistä:

- Erillispientalojen asuntoalueen (AO) aluevarausmerkintä on ollut jo pitkään useamassa kunnassa vakiintuneessa käytössä osoittamaan kyläaluetta (AT) harvempaa haja-asutusaluetta. Aiemmassa Ympäristöministeriön oppaassa myös sanallisesti mainitaan AO-merkinnän käytöstä yleiskaavassa. Mielestämme olisi tarpeen, että asetuksessa tunnistettaisiin erillispientalojen asuntoalueet.
- Ekologisen yhteystarpeen osoittaminen viivamerkinnän lisäksi myös osa-alueena on tarpeen. Viivamerkintään ei voida sisällyttää maisematyöluvan edellytyksiä, mutta osa-aluemerkinnässä tämä on mahdollista. Ekologisten yhteyksien turvaamisen kannalta on tärkeä monipuolistaa myös viheryhteyksien merkintätapoja, sillä esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo) voivat sijaita maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, joten luo-merkintään maisematyöluvan edellytystä ei aina voida nykyisen lainsäädännön mukaisesti sisällyttää.
- ark- merkinnän (muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös) väri ja kirjoitusasu on helposti tulkittavissa väärin. Kohdemerkinnän väri viittaa palvelujen alueeseen. Lisäksi ark-teksti pisteen ulkopuolella (koskee myös muita kohdemerkintöjä) on kaavateknisesti haastava toteuttaa alueilla, joissa esiintyy myös paljon muita merkintöjä. Ehdotamme että teksti sisällytettäisiin pallon sisään, kuten suojellun rakennuksen merkintä on tehty.
- Kaavamerkintöihin olisi tarpeen lisätä erillinen merkintä tärkeälle tai vedenhankintaan soveltuvalla pintavesialueella.

16.5.2025

Julkinen

- Viivamerkintöjen ja niihin liittyvien soikoiden, joiden sisällä on teksti, puuttuu merkintöjä yhdistävä viiva. Tietty viivamerkinnät tai aluekohteet voivat tarkemmissa yleiskaavoissa sijaita haastavasti, tai olla merkittävän kapeita, siten että merkintöjä yhdistävä viiva on kaavan selkeyden vuoksi usein tarpeen.

- Nykyisen tien viivamerkinnän paksuus peittää alueita, esim. suojaviheralueen "kolmioväkäset" jäävät usein tiemerkin alle piiloon. Lisäksi olemassa olevan tiemerkin (paksu musta viiva) kohdalle ei saa näkymään joukkoliikenteen kehittämiskäytävää, sillä molemmat merkinnät ovat mustia. Viivamerkinnät on näin ollen sijoitettava vierekkäin tai osittain päällekkäin, mikä haastaa kaavan luettavuutta. Ehdotamme että joukkoliikenteen kehittämiskäytävä olisi toisen värinen.

- Yleiskaavaan liittyvät määräykset, joihin liittyy jokin numeerinen tai tekstimuotoinen arvo: Katja-määräyksissä yleiskaavaan näyttäisi liittyvän vain neljä numeerisia tai tekstimuotoisia määräyksiä annettavia arvoja. (Kaupunginosan- tai kunnanosan nimi, Tuulivoimalan enimmäiskorkeus, Tuulivoimaloiden määrä, ja Rakennuspaikkojen määrä). Tarkemmissa yleiskaavoissa voi olla satunnaisesti tarpeen esittää myös esim. tehokkuuslukuja, kerroslukuja.

Huomioita asemakaavaan liittyvistä määräyksistä, joihin liittyy jokin numeerinen tai tekstimuotoinen arvo:

- Lisärakennusoikeuden ja siihen liittyvän tunnuksen (mihin rakentamiseen lisärakennusoikeus liittyy) puuttuminen on selvä puute. Myös lisätehokkuus voisi olla välillä tarpeellinen.

- o $2500m^2 + t150 l$
- o $e=0.20 + t0.05$

- Useammat numeeriset arvot pitäisi pystyä tarvittaessa antamaan myös arvoväleinä (rakennusoikeus, tehokkuusluku, vihertehokkuus, kattokaltevuus, asuntojen lkm, auto/ pyöräpaikkojen määrät per asunto).

- o $2200-2500m^2$
- o $e=0.15-0.2$

- Merkinnoin pitäisi pystyä osoittamaan kerros, johon tietty numeerinen ominaisuus liittyy (esim. lisärakennusoikeus voidaan sitoa johonkin kerrokseen)

- o $2500m^2 + t150 l$

Lisäksi heräsi kysymys, miksi Katja -asetuksesta ei löydy kaavan aluerajauksen merkintää, eli vahvistusrajaa. Miten esimerkiksi kaavan yleismääräyksiä tulkitaan, mikäli kaavarajasta ei katsota kaavamerkinäksi?